

การจัดการเรียนการสอนในแบบสาธิต Demonstration Method

วิชาการสร้างเสริมบุคลิกภาพ

ปภณ มะโน

วิชาเอก นันทนาการและภาษาเพื่อการท่องเที่ยว โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในประเทศไทย ในส่วนของการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ไม่ว่าจะเป็นการสอนออนไลน์ผ่านโปรแกรม Microsoft teams หรือแอปพลิเคชันที่ช่วยครูสอนในห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) หรือใช้การอัดคลิปวิดีโอถ่ายทอดการสอนผ่านโปรแกรม เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถเรียนที่บ้านได้ในขณะปิดโรงเรียน ดังนั้นการเรียนการสอนออนไลน์ในรายวิชาที่เน้นการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องออกแบบวิธีการสอนแบบสาธิต Demonstration Method เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต การฟัง การกระทำหรือการแสดงเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ การเรียนในห้องเรียน การฟังบรรยาย การอ่าน การศึกษาจากสื่อเช่น โทรทัศน์ วิทยุ ภาพเคลื่อนไหว และการได้เห็นตัวอย่าง ก่อให้เกิดการเรียนรู้การจดจำได้ไม่ถึงร้อยละ 50 และเมื่อเทียบกับการเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยน พูดคุย การได้ลงมือปฏิบัติ และการได้สอนผู้อื่น จะพบว่าเกิดการจำและเรียนรู้ได้ถึงร้อยละ 90 (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ดังนั้นครูผู้สอนจึงเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ การสอนแบบสาธิต Demonstration Method โดยแบ่งการสาธิตออกเป็น 6 ประเภทดังนี้ (Sund and Throwbridge 1973 , 117-118)

1. ครูแสดงการสาธิตคนเดียว
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสาธิต
3. กลุ่มนักเรียนเป็นผู้สาธิต
4. นักเรียนคนเดียวเป็นผู้สาธิต
5. วิทยากรเป็นผู้สาธิต
6. สาธิตเงียบ

ในรายวิชาการพัฒนาบุคลิกภาพ ของนักเรียนวิชาเอกนันทนาการและภาษาเพื่อการท่องเที่ยว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นการเรียนการสอนโดยเน้น รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสาธิต การสอนแบบสาธิต Demonstration Method การปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียน ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบเกี่ยวกับหลักการพัฒนาบุคลิกภาพ จิตวิทยาและทฤษฎีบุคลิกภาพ บุคลิกภาพในงานในอาชีพ กระบวนการพัฒนาบุคลิกภาพ ศิลปะการพูด มารยาททางสังคมและฝึกปฏิบัติตนด้านบุคลิกภาพ ยังสามารถถ่ายทอดการพัฒนาบุคลิกภาพให้ผู้อื่นได้มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการทำงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ความสุภาพอ่อนน้อม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความมีระเบียบวินัย

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการสอนสาธิต

ศึกษาบทเรียนเนื้อหาที่จะสาธิต เตรียมอุปกรณ์เครื่องขยายเสียง ทดลองการสาธิต

ขั้นตอนที่ 2 ชั้นสาธิต

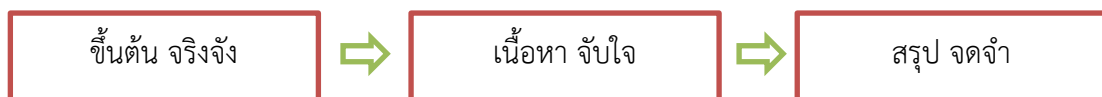
เมื่อเข้าสู่บทเรียนแล้วครูดำเนินการสอนแบบสาธิตโดยการฝึกปฏิบัติในหัวข้อ การการพูดเพื่อการนำกิจกรรมนั้นหน้าการ โดยครูเริ่มอธิบายถึงขั้นตอนการพัฒนาบุคลิกภาพ วิธีการเดิน การยืน การไหว้ การใช้คำขึ้นต้นในการทักทายที่ประชุม โดยปฏิบัติให้นักเรียนดู พร้อมยกตัวอย่างประกอบ โดยยึดหลักในการสาธิตดังนี้

- 2.1 สาธิตตามลำดับขั้น
- 2.2 สาธิตพร้อมกับการบรรยาย
- 2.3 ครูให้นักเรียนร่วมตอบคำถามจากการสาธิต
- 2.4 ครูให้นักเรียนร่วมปฏิบัติตามในขณะสาธิต

ขั้นตอนที่ 3 ชั้นสรุปและประเมินผลการฝึกปฏิบัติ

ครูผู้สอนสรุปเนื้อหากิจกรรมที่ได้ให้นักเรียนนำไปฝึกปฏิบัติโดยการพูดหน้าชั้นเรียนคนละ 3-5 นาที โดยระบุวิธีการพูดดังนี้ ขั้นต้น จริงจัง เนื้อหา จับใจ สรุป จดจำ โดยครูผู้สอนให้นักเรียนปฏิบัติตามการสาธิต ครูและนักเรียนร่วมกันสาธิตในชั้นเรียน มีการเสนอแนะ แนะนำเมื่อนักเรียนปฏิบัติหน้าชั้นเรียน และให้คะแนน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพด้านผู้นำกิจกรรม และให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ในการเรียนโดยเน้นการสอบแบบสาธิต ครูเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจและวิธีปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี เมื่อเทียบกับการสอบแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว

สรุป

วิชาการพัฒนาบุคลิกภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนวิชาเอกนั้นทนทานการและภาษาเพื่อการท่องเที่ยว การเรียนการสอนที่เน้นการสอนแบบสาธิต และการปฏิบัตินั้น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพัฒนาบุคลิกภาพตนเองและผู้อื่น ตระหนักถึงความสำคัญของบุคลิกภาพตนเอง และยังสามารถนำไปปรับใช้กับรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำการท่องเที่ยว หรือนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากการสรุปผลการเรียนจากการเรียน พบว่า นักเรียน มองเห็นตัวอย่าง แบบอย่าง ขั้นตอนของการปฏิบัติทำให้เข้าใจลึกซึ้งแบบมีเหตุผล การสาธิตในเรื่องที่แปลกใหม่ น่าสนใจ จะเน้นให้นักเรียนเห็นกระบวนการอย่างชัดเจน โดยมีส่วนร่วมในการสาธิต และได้ผลดีกว่าการสอนแบบบรรยาย

เอกสารอ้างอิง

ชูศรี สนิทประชากร. (2534). **หลักการสอน**. กรุงเทพมหานคร :ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชา
ครุศาสตร์วิทยาลัยครูจันทระเกษม.

ดวงเดือน เทศวานิช. (2533). **หลักการสอนทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครู
พระนคร.

วิจารณ์ พานิช. (2555). **การวิจัยและการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ :มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

Sun, R.B. & Trowbridge, L.W. (1973). **Teaching science by inquiry in the secondary school**
(2nd ed). Columbus: Charles E. Merrill.